

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KOZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . 8 korona
Félévre . . . 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Friedrich József.

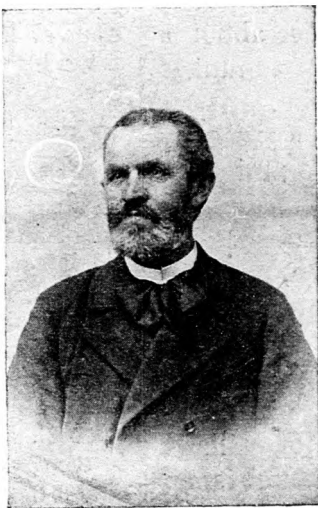
Egy esőndes, szinmagyar lakosságu mátraalji mezővároskában él egy tiszteletreméltó, szerénus arcu férfi, akit az egész város apraja-nagyja, öregje-fiatalja csak e néven szólít: Józsi bácsi. *Friedrich*

József ez a tisztos férfi, kinek jól sikerült arcképét bemutatjuk olvasóinknak, aki éppen egy félszázévet töltött el a magyar közoktatásügy, népnevelés szolgálatában, éppen ezért megérdemli, hogy a magyar közönség az ő homloka köré fonja az elismerés és hála borostyánkószoruját. Alig van élő ember Pásztón, aki *Friedrich*nek tanítványa ne lett volna; nagyapák és unokák egyaránt büszkén szokták mondogatni, hogy „*én is Józsi bácsi tanítványa vagyok*“. *Friedrich* ugyanis kerek 47 esztendeig tanított a pásztói elemi iskolában; ez a magyarázata annak, hogy az egész város szeretettel övezi körül az érdemes tanferfi, aki ez alatt a több mint egy ember-

öltő alatt folyton családjának és élethivatásának: a népnevelésnek élt. A lelkes és tanító a népnek az igazi atyja, vezetője. *Friedrich József* Hován *Józseffel*, a jelenleg egri káptalani préposttal több mint negyven évig együtt végezte Pásztón azt a kulturális munkát, ami a lelkes és tanító háramlik.

Friedrich József az idej tanév elején ment nyugalomba, bár testi és lelkiereje megengedte volna, hogy

élethivatásának éljen továbbra is, — de ő átengedi a katedrát a fiatal nemzedéknek s ötvenévi tanítói pályáját lezárva, családi körében pihenni ki az ötvenéves tanítói pályá fáradsalmait.

Friedrich József.

Friedrich József 1838 május 21-én született Miklósfalván Zólyom megyében, elemi iskolai végeztével az eszes, tanulmányokra hajtó fiút a gyöngyösi gimnáziumba adták be, melynek 6 osztályát jeles sikerrel végezte s ezután az egri érseki tanítóképző intézetbe lépett, hol 1860-ban nyert tanítói oklevelet. Már mint képezdei növendék is tanított s 1860 október 1-én került Pásztóra tanítónak s itt is tanított az idej tanév végeig.

Tanítói működésének 40-edik évfordulóját 1900 november 15-én ülte meg Pásztó város közönsége; a meghatározó szép ünnepen képviseltette magát a közoktatásügyi miniszterium is s a jubiláns kollégái, a gyön-

győspatai járás tanító-kara szeretettel ünnepelték *Friedrich*et, akinek nagy és elévülhetlen érdemei vannak Pásztó város közművelődése körül.

Adja a Mindenható, hogy a tanítói pályáról félrevonulva érjen az érdemes férfi életépárjával együtt hosszú, békés, derűs öregséget; élete alkonyát be- aranyozza az a szeretet és tisztelet, melylyel őt Pásztó város egész lakossága, intelligens közönsége övezi.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv., szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Munkások balesetbiztosítása.

Jeleztük már, hogy a kormány az őszi ülészakban javaslatot kíván a törvényhozó-testület elé terjeszteni a munkásoknak betegség és balesetre való biztosításáról.

Ez a törvényjavaslat már készen is van s egy régóta, mondhatjuk egy évtized óta vajdó fontos szociális kérdést old meg. Mielőtt azonban a törvényhozók elé kerülne, megbirál atja azt a kormány, az érdekelt szaktestületek kiküldöttjeivel. Gyárosok, kereskedők, munkaadók és munkások, emberbaráti intézmények vezéremberei két napig tanácskoztak a kereskedelmi miniszteriumban a törvényjavaslat fölött s igen hasznos munkát végeztek, mert sok oly dolog tisztázódott a tanácskozás során, mely a munkaadó és munkás közötti viszonyt a multban sokszor lazította.

A munkásbiztosítás kérdése országos jelentőségű kérdés. kiváltképp abból a szempontból fölfogva, hogy a maga sorsáról kellően gondoskodni nem tudó munkásosztálynak betegség és baleset esetére nyujtsa azt a támogatást, amely tisztességes életfentartására szükséges abból a célból, hogy keresetképtelenség esetén a munkás a *köznek* támogató kezét vegye igénybe.

Ekként biztosítva érezvén magát a szegény munkásosztály, nagyobb életkedvvel fog mindennapi munkája végzéséhez. A mellett azonban, hogy a munkások élet- és balesetbiztosításáról eképpen törvényes gondoskodás leszen, az állam gyámkodó kezét nem teszi reá az intézményre, mert azt a munkaadók és munkások által szabadon és közösen választott tanács fogja vezetni. Az állam csak a munkásbiztosítások ellenőrzésével járó nagy és költséges föladatot vállalja magára s ezzel is könnyíteni fog a munkásnép terhein.

Ilyen keretek között mozog a törvényjavaslat, mely elseje lesz azon törvényhozási alkotások sorozatának, melyet az új kormány a szeptember 10-én megnyíló országgyűlési ülészak elé kíván terjeszteni.

Erős meggyőződésünk az, hogy ezzel a törvényjavaslattal megpecsételi kormányunk azt a bizodalmat, amelyet a magyar nemzet beléje helyezett akkor, amidőn a hatalom élére állította.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

Apponyi Albert gróf jubileuma.

— Jászberény ünnepe. —

Mire mai lapunk a szives olvasó kezébe kerül, nagy, országos ünnepély színhelye lesz Lehel vezér városa az ősi Jászberény.

A ritka szép hazafias ünnepség célpontja *Apponyi* Albert gróf közoktatásügyi miniszter, aki éppen negyedszázad óta képviseli a magyar törvényhozó testületben ennek a hazafias városnak színmagyar népét.

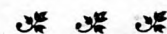
Apponyi Albertet 1881 június 29-én választották meg a jászberényiek első ízben orsz. képviselőjükké, de a grófnak országos ügyekben való mostani nagy elfoglaltsága miatt az ünnep az évforduló napján nem volt megtartható. Emiatt a város polgármesterével történt megállapodás után pár nappal előbb szeptember 8-at jelölte meg a gróf az ünnepély legalkalmasabb napjául. Erre a napra nagyban folynak az előkészületek Jászberényben.

Gróf *Apponyi* Albert nejevel, a kormány tagjaival, nagyszámu országgyűlési képviselővel szeptember 8-án 10 órakor érkezik Jászberénybe Hatvan felől, hova egy nagyobb küldöttség utazik elébe, melynek élén *Streitman* Gyula városi ügyész fogja üdvözölni. A feldisített jászberényi pályaudvaron zászlók alatt sorakozva várják a gróft választóinak ezrei, kiknek szeretetét és hódolatát *Koncsek* István polgármester tolmácsolja a grófi pár és a vendégek előtt.

Ezután megindul a menet a zászlókkal és diadalkapuvallal díszített *Kossuth* Lajos-utcán át a városba. A menetet jász-szinekre öltözött 32 magyar legényből szervezett bandérium nyitja meg, melyet a polgármester díszfogata követ, utána nyole gárdista lovagol a régi jász-kunsági Nádor-huszárok korhű egyenruhájában, kiknek vezetője oldalán a Lehel-kürtjét viseli. A menet a plébánia-épület előtt áll meg, hol a grófi pár és a kormány tagjai leszállanak. A vendégek ezután a polgármester vezetésével az uri kaszinóba mennek, hol a város villásreggelit ad tiszteletükre. Ennek megtörténte után a főtemplomban *Konez* Menyhért főesperes nagy segédlettel csendes misét celebrál. Mise után 11 órakor a grófi pár, a vendégek és a nagyközönség a városi székház előtti tere vonul, ahol a tulajdonképpeni ünnepély: a népgyűlés fog megtartatni, melyet a dalegylet éneke után a polgármester nyit meg. *Bathó* János pártelnök röviden méltatni fogja az ünnepély jelentőségét és átadja a jubiláló képviselőnek azt a díszzászlót, amelyet a város közönsége ajándékozott neki elvhűséget. Gróf *Apponyi* Albert ezután beszámoló beszédet fog mondani. Végül a dalegylet éneke következik, mire a polgármester bezárja a népgyűlést.

Délután nagy táncmulatságon mutatják be a jász népviseletet. Este kivilágítják a várost.

Apponyi Albert gróf jászberényi ünneplése az első országos ünnepély lesz az alkotmányos rend helyreállítása óta.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Magyar véreink Amerikában.

Gyakran hirt hallunk s hirt adunk idegenbe szakadt honfitársainkról, akik a hontalanság keserü kenyerét eszik messzi tengeren túl.

Buday Barna orsz. képviselő, jeles közgazdasági írónk három millióra teszi azoknak a magyaroknak a számát, akik kezükbe véve a vándorbotot, Amerikába vitorláztak s ottan keresik a boldogulást Ennyi magyar ember izomerején aztán nem lehet csudálni, ha gazdagodik tolyton-folyvást az ujjalág.

A posta újabb Délamerika Argentína állomából Buenos Aires városából hozott levelet a részünkre. Írója Várady József honfitársunk, aki írja, hogy éveken keresztül ide-oda vetődött, míg végül Buenos Airesben egy kissé megerősödött. Elborulva olvassuk Várady honfitársunk levelét, aki magyar naptárt kér azért, hogy gyermekei a magyar névnapokat és ünnepeket abból megtanulhassák és hogy el ne felejtsek a mi zengzetes magyar nyelvünket, melynél szebb nincs a világon. Várady honfitársunknak két fia és két leánya van, akik közül a legkisebb 13, a legnagyobb 20 éves; az apjuk azt akarja, hogy a gyermekei ne idegenedjenek el az édes hazától, mert ha anyagi ereje megjavul, vissza fog térni családotul az édes szülőföldre. Igaz magyar szívvel óhajtjuk, hogy mielőbb sikerüljön is ez nekik.

Várady János honfitársunk bizony sokat, nagyon sokat szenvedhetett odakint, mert ha valami jó sorsban lett volna része, nem vágyakoznék, epekednék annyira az édes hazába vissza.

Intó az ő példája azoknak, akik sokszor meggon-
dolatlanul veszik a kezükbe a vándorbotot.

Forrongó Oroszország.

A minden oroszok urának országából a múlt héten és ezen a héten is rémes hírek szállottak világgá. Szampatin miniszter az újabb bombamerénylet áldozata, akit a forradalmárok Péterváron ejtettek a forradalom áldozatául.

A pétervári merénylet után tartott első minisztertanácsban Stolipin elnökölt a megszokott nyugalommal. A tanácskozás délután két órától este hét óráig tartott. Érdekes, hogy a tanácskozás kerülte azt a kérdést, hogy milyen intézkedéseket kellene tenni a merénylet után s csak a folyó ügyek elintézésére szorítkozott. Nem érintették a diktatura beho-

zatalának a kérdését sem. Elhatározták azonban, hogy a дума összehívását megsiettetik. A diktatura behozatalától idegenkednek a miniszterek, mert ez az utolsó eszközük.

És ha az ország hozzászoknék a diktaturához, mint ahogyan hozzászokott a kivételes és hadi állapotokhoz, akkor más eszköz már nem állana a kormány rendelkezésére. A személyi kérdés is nagy szerepet játszott ebben a dologban. Az egyetlen ember, akit a diktatúrára alkalmasnak tartanak, Ignatiev gróf volna. Ignatiev régebben maga ajánlkozott erre az állásra, most azonban már nem hajlandó a diktátor szerepére vállalkozni. A minisztertanácsban fölmerült az az eszme is, hogy fölhívást intézzenek a néphez s hogy a kormány érintkezést keressen a mérsékelt pártokkal.

A cári birtokoknak a parasztok számára való eladását igen kedvező feltételek mellett eszközlik.

A cár különben nem egy embert akar diktátorrá, vagyis teljhatalmu kormányzóvá kinevezni, hanem egy tanácsot akar kijelölni, mely a minden oroszok fölött teljhatalommal rendelkezne.

Napirendben vannak még mindig a merényletek; a forradalmárok több vársban rablótámadásokat követnek el, egyre-másra tartóztatják le a forradalmárokat.

Egyszóval tenekestől fölfordult állapotok uralkodnak a fehér cár birodalmában.

Bányászok bérharca.

Hunyad vármegyében a Salgótarjáni köszénbányatársaság köszéntelepein napok óta elkezdett bérharc foly s a petrozsényi, vulkáni, lupényi és több bányában több mint tízezer bányamunkás hagyta abba a munkát! Sztrájkvezérek bujtogatják már hetek óta ezt a békeséges, szorgalmas munkásnépet arra, hogy a magas szénárak folytán ők is követeljék a napszámberék emelését a munkaadó társaságtól, amit ez persze megtagadott.

A bérharcba indult munkások bujtogatóinak biztatására föltételekhez szabták a munkába állást, ezeket a föltételeket azonban nem fogadta el az igazgatóság, mely kijelentette, hogy azoknak a munkásoknak, akik 24 óra alatt munkába nem állanak, — munkát többé nem ad. A vérengzésig fajult forrongás egyrészt ez, másrészt meg az az oka, hogy a társaság és a hatóság nem engedte meg, miszerint a munkások szervezkedjenek.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű **gőzcséplőkészletek.**

RÉSZVÉNY TÁRSULAT

Magánjárók

(uti mozdonyok)

cséplési, vontatási és szántási célokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről.

Három hónap előtt az újjászervező szociáldemokrata párt „Országos Munkásvédő Szövetsége” Petrozsenyben, Vulkánban s a többi helyeken helyi csoportokat létesített, melyekbe a munkások tömegesen beiratkoztak. Ez a szervezkedés nem tetszett a társaságnak s Janza Vazul főszolgabíró azzal az indokolással, hogy bányász az Orsz. Munkásvédő Szövetség tagja nem lehet, e csoportokat feloszlatta, illetve felfüggesztette.

Ez volt a szikra, amely lángra lobbantotta az elkeseredés szilaj tüzét. A sztrájkvezérek biztatták a munkásokat, hogy ne engedelmességedjenek, a hatóságoknak nincs beleszólásuk a sztrájkolók dolgába, akik az erőt és hatalmat képviselik s kiknek nem parancsol senki, csak az Isten. Ez olaj volt a tüzre, a félrevezetett tömeg nem hallgatott a főszolgabíró szavára, aki kénytelen volt a katonaságot és csendőrséget igénybe venni. A múlt vasárnap aztán a sztrájkoló bányászok összeütköztek a katonasággal; a zavargásból olyan esata támadt, hogy kétszáznál többen, többé-kevésbé súlyos sérüléseket szenvedtek.

+ **Csökkentik a haderőt!** Hol? nem ám mi nálunk, szép Magyarországon, hanem külső országokban. Nem régebben hírt adtunk arról, hogy Angolország tervbe vette, hogy a hadserege létszámát apasztja. Most meg Olaszországból érkezik a hír, hogy a derék olaszok követik az angliások példáját. Az olasz kormány november havában törvényjavaslatot terjeszt a kamara elé, melyben a haderő csökkentését fogja kérni. A 12 hadtestből álló erőt nyolc hadtestre apasztják, mert az államnak sokba kerül a hadsereg fenntartása. Célszerű volna, ha a többi európai államok is követnék ennek a két derék országnak a példáját, — legalább az „örök béke” eszméje közelébb jutna a megvalósuláshoz!

+ **Az oldalfegyver.** Lengyel Imre szoboszlói földbirtokos Hajdumegyéhez javaslatot adott be, hogy a katonák szolgálaton kívül oldalfegyvert ne hordhasanak s a katonai botrányok hősei felett polgári bíróságok ítélkezzenek. Ez az eszme minden egyes katonai vérengzés alkalmával felmerül, de keresztülvitelére eddig komoly lépéseket nem tettek. Mi csak helyeselni tudjuk a mozgalmat s valószínű, hogy Hajdu vármegye az oldalfegyver viselése ellen állást fog foglalni s a többi vármegye is követni fogják példáját.

Franciák fogyasztó szövetkezetei.

A francia fogyasztószövetkezetek fejlődéséről élénk képet nyerünk, ha a legutóbb tartott kongresszus jelentését elolvassuk.

A kongresszuson a szövetkezetek szövetségének központi bizottsága oly élénk és sokoldalú tevékenységről számolt be az eredményeken kívül, hogy ennek nyomán méltán várhatni a francia fogyasztási szövetkezetek elterjedését és gyarapodását. A szövetkezetek szövetsége szóval és írással terjesztette a nép között a szövetkezeti eszmét s csupán attól tartózkodott, hogy politikát vegyítsen a mozgalomba. Míg néhány évvel ezelőtt alig lehetett hallani szövetkezeti előadásokról, addig 1904-ben a központ már 93 ilyen előadást rendezett, amelyeknek a hallgatósága folyton szaporodott. Az angolok példájára csak két éve kezdtek a franciák alkalmazni előadásait élénkítésére a vetített képek bemutatását. A nimesi szövetkezetnek csak 100 frankjába került ez a gép s a szövetkezeti előadások hallgatóságát hatványozva növelte. A siker láttára egyéb vidékeken is alkalmazták a képszóró lámpát; egyetemi tanárok mentek vetített képekkel kísért előadásokat tartani a francia városokba. Képeken mutatták be a virágzóbb francia szövetkezeteket, a sikereiket, ma d sorra került az angol szövetkezeti mozgalom is, amelyet a franciák még ma is mintául tekintenek. A legtöbb esetben a szövetkezeteknek alig kerültek valamibe ezek az előadások, mert a vetítógépet vagy az előadók vitték magukkal vagy a központ kölcsönözte. A lapok útján szintén nagy tevékenységet fejtett ki a szövetség. Két éve adta ki programját, amelyet épügy, mint a kéthavi értesítőt, ingyen küldött meg az egyes szövetkezeteknek. A svájci szövetkezetek szövetségével társulva, francia szövetkezeti emlékkönyvet osztott szét több ezer példányban. Ebben az évben készül kiadni egy munkát, melynek az a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

Gabona osztály.	Borgazdasági osztály.
Erőtakarmány osztály.	Háztartási cikkek.
Tenyészállat osztály.	Gép osztály.
Szövetk. sertéshizlalás.	Biztosítási osztály.
Vetőmag osztály.	Díjzabási osztály.
Gazdasági anyagosztály.	Baromfityénész. cikkek.

Alaptőke: 711,400 kor. Tartalékalap: 230,000 kor.
Forgalmi visszatérítési alap: 118,773 kor.
Tagok száma: 1299.

Az 1906. évi aratási és cséplési árjegyzékünk

megjelent és kívánatra bérmentve és ingyen küldjük.

A szövetkezetbe való belépés áldozattal nem jár.

Saját érdekünket mozdítjuk azzal elő. Nyomatványokat szívesen küldünk.

célja, hogy a kölcsönsegélyző mozgalmat egyesítsék a szövetségi mozgalommal. Meg kell ugyanis jegyezni, hogy a kölcsönsegélyző és biztosító egyesületek száma Franciaországban tizezernél többre rug, míg a tulajdonképpeni szövetkezetek száma alig tesz ki néhány ezret. A szövetségi irodalmat gyarapították a központi szövetség munkatársainak magánkiadványai is. A legutóbbi években iparkodik bevonni a szövetség a mozgalomba a nőket és a gyermekeket is. Hogy a nőket megnyerje a szövetségi eszmének, megalakította a francia nők szövetségi egyesületét, az iskolás gyermekek számára pedig szövetségi füzeteket adott ki. Ha mindezen erőfeszítés és buzgalom dacára a fogyasztási szövetkezetek nem tettek szert a várt elterjedésre, annak az az oka, hogy Franciaországban is, akárcsak nálunk, sok gátat vetnek éppen a fogyasztási és értékesítő szövetségi mozgalom elé a kereskedőkörök, amelyek minden eszközt felhasználnak bénítására, bár ép napjainkban már állami támogatásban is részesül a mozgalom. A fogyasztási szövetkezetek szövetsége kötelekben 1885-ben 36, 1895-ben 190, 1905-ben már 328 a fogyasztási szövetkezetek száma, ami arra mutat, hogy lassan bár, de terjed a mozgalom. A 328 szövetkezetben 1905-ben 183,054 francia család egyesült úgy, hogy egy szövetkezetre 558 család jutott.

A szövetkezés Finnországban.

A finn szövetségi mozgalomnak hatalmas lendületet adott a Pellervo nevű központi szervezet megalakulása. A Pellervo a mozgalom szellemi irányítója, mint nálunk a Magyar Gazdaszövetség. Hogy célját, a népnek hitel-, fogyasztási szövetkezetekben és gazdasági egyesülésben való tömörülését elérje, Helsingforsban központi irodát létesített, ahonnan utmutatást és felvilágosítást nyertek a szövetkezők. A mozgalom hatalmas eszköze volt az a folyóirat, amelyet a Pellervo kiadott. Ennek első száma 100,000 példányban jelent meg. Nyomában a mozgalom terjedésével más szövetségi lapok is keltek életre. Később a téli hónapokban a nagyobb városokban szövetségi tanfolyamokat rendeztek, melyre a földmivelő falusi népen kívül, a városi polgárságot is meghívták s különösen a gazdasági tanárokat és alkalmazottakat, akiknek a támogatása érthetően

kívánatos volt. Eljöttek ide a néptanítók, a diákok s a lelkészek is. A finn népet lassanként annyira áthatotta a szövetségi eszme, hogy két kiváló költője énekelte meg ezen eszméért való lelkesedését. Nagyban elősegítette a mozgalmat az, hogy maga a kormány is rokonszenvezett vele. Az első felhívásra szövetségi törvényjavaslatot terjesztett az országgyűlés elé, amely azt meg is szavazta 1901-ben. A Pellervot, a szövetkezetek terjesztése végett, a múlt évben mintegy 60,000 korona támogatásban részesítette s ezt a támogatást a jövő évekre is megígérte. A később szintén terjedő hitelszövetkezetek központi bankját, amely nálunk az Országos Központi Hitelszövetkezetnek felel meg, évi 25,000 korona támogatásban s közel öt millió korona 3%-os kölcsönben részesítette. Hasonló állami támogatást élveznek a tejszövetkezetek s az állattenyésztő szövetkezetek is. 1905-ben volt már 144 hitel-, 238 tejszövetkezetük s a nagyban bevásárló szövetségi központ kötelékébe 260 fogyasztó szövetkezet tartozott 35,000 taggal és majdnem 96,000,000 korona évi forgalommal. Szövetségi hetilapjuk 7000 példányban jelenik meg. Csak hetéves tulajdonképpen a finnek szövetségi mozgalma, de már annyira megnyerte a nép lelkét, hogy nem mulik el valami nyilvános ünnep, vagy vidéki összejövetel anélkül, hogy a szövetségről ne beszéljenek. A sajtó s a nagy társadalom egyaránt rokonszenvesen foglalkozik vele, bár itt is akadnak egyesek, akik pusztán önzésből gáncsolják. A szövetségi eszme nevelte ujjá a finn nemzetet, a szövetsézés keltette fel önrzetét, összetartását, amely leghatalmasabban akkor nyilvánult meg, midőn az orosz hatalom alkotmányától és szabadságától akarta megfosztani.

Szövetségi házfelszentelés. A köröstarcsai hitelszövetkezet augusztus hó 28-án tartja házfelszentelési ünnepélyét, melyen Petneházy Ferenc igazgatósági elnök ismerteti a szövetkezet eddigi működését s Biró László dr. felügyelő-bizottsági elnök közgazdasági irányu felolvasást tart. A Békésmegyei Gazdasági Egyesület ugyanezen a napon állatdíjazással egybekötött gazdasági kiállítást, a helyi közművelődési kör pedig halebéddel kapcsolatos hangversenyt rendez.

GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK 2½-től 12 lóerőig, BENZINMOTOROK, SZALMAPRÉSEK gőzhajtásra, ARATÓGÉPEK és egyéb MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

a Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynökségénél
BUDAPEST, V. ker., Váci-körút 32. szám.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk

• MI UJSÁG? •

A király nem jön Magyarországra. Előző számaink egyikében hirt adtunk arról, hogy Ő felsége a király szeptember második felében hűséges magyarjai közé jön Budapestre hosszabb tartózkodásra. A delegációk ideje alatt részben Budapesten, részben Gödöllőn — a királyi család kedvenc üdülőhelyén — tartózkodik, majd királyi kihallgatások lesznek s udvari ebédek s az őszbeborult királyi aggastyán személyesen fog meggyőződni hű magyarjainak arról a boldogságáról, melyet az alkotmányos rend helyreállítása fölött éreznek. Ember tervez, Isten végez... A koronás uralkodó csak rövid ideig marad kedvelt magyarjai között, a delegáció megnyitása alkalmával s aztán visszautazik Ausztriába, nem vesz részt a Szent István-templom zárókövének letételén, sem az Andrássy-szobor leleplező ünnepélyén.

Főrendek és képviselők a közművelődési ünnepeken. A főrendiház és képviselőház elnöksége körlevelekben értesítette a főrendiház és képviselőház tagjait, hogy az elnökséghez a budapesti Washington-szobor és a kassai honvédelemleleplezésére, valamint az új kolozsvári nemzeti színház megnyitó ünnepségére és a svábhelyi Jókai-szoborfelavatás ünnepére meghívó érkezett. A két Ház elnöksége felkerte tagjait, hogy az ünnepségeken mennél nagyobb számban jelenjenek meg.

Nagy idők tanuja. Porván elhunyt 78 éves korában Rácinger József 48-as honvéd, aki több ütközetben vett részt és ott volt a világosi fegyverletételnél is. A szabadságharc leveretése után nyolc évet szolgált a császáriaknál. A nagycsaládu 48-ast nagy részvétellel temették el.

Jenő főherceg balesete. Jenő főherceget, amikor bérkocsin a steiri gyakorlóra hajtattott, könnyen végzetessé válható baleset érte. A fiakker lovai megbokrosodtak és elragadták a kocsit, amely nekiment egy gázlámpásnak és ledöntötte. A főherceg és adjutánsa kiugrott a fiakkerből. Egyikük sem sérült meg. Jenő főherceg aztán automobilon ment a manőverre.

A kecskeméti nyilvános könyvtár. Évek óta buzgólkodik Kecskemét városa azon, hogy egy nyilvános könyvtár álljon a lakosságnak rendelkezésére. E célra már tekintélyes summákat is szavazott meg a közgyűlés. Többek között a tavasszal csupán a könyvtár részére szükséges vasállványok beszerzésére közel 10 ezer

koronát szavazott meg, egyúttal megbizta a főlevéltárost, Szilády Károlyt, hogy szerezzen tájékozást a célból, vajjon a könyvtár nyilvánossá tételének költségeihez az állam az évi államsegélyt felemeli-e, avagy e célra rendkívüli államsegélyt nyerhetnek-e? Fejérpataky László egyetemi tanár éppen ez ügyben a napokban lenjárt Kecskeméten és azon nézetének adott kifejezést, hogy abban az esetben, ha a város még, a régebben megszavazott összegeken felül, mintegy 4000 koronával e cél létesítéséhez hozzájárul, úgy lehetséges lesz 1907-re 10,000 koronányi rendkívüli államsegélyt folyósíttatni a Központ által. Így hát nagy a valószínűség, hogy Kecskemét és vidéke oly hatalmas nyilvános könyvtárt nyújthat lakosainak rövid időn belül, melylyel kevés vidéki város dicsekedhetik.

Elhárított vasuti szerencsétlenség. Egy egyszerű kisgazda nagy vasuti szerencsétlenséget hárított el a napokban az ipolyság-balassagyarmati vonalrészén. Ipolyvece és Bejtár állomások közt az Ipoly folyó ötven méter hosszú hidja éjszakának idején kigyuladt és csak a vasuti sínek tartották össze a hidat. Egy bejtári gazda hajnalban a mezőre iparkodott és észrevette a vasuti hid pusztulását. Tudta, hogy ebben az időben megy át a hidon a gyarmati vonat, visszafordult tehát, megostorozta lovait és eléje vágatott a vonatnak. A nagy vágatásban a lovak összetörték kocsiját, de a gazda mégis elérte a vonatot s figyelmeztette a mozdonyvezetőt a fenyegető veszedelemre. Mig a vonat visszatolt az állomásra, a parasz gazda eltűnt s még ma sem tudják, hogy ki mentette meg a vonatot attól, hogy kocsijaival, utasaival az Ipolyba ne szakadjon. A vasuti hidat az ipolysági osztály-mérnökiség állította helyre, addig a forgalmat át szállással bonyolították le.

Nyolcvanéves asszony öngyilkossága. Mint Temesvárról írják, Stosz Margit 80 éves asszony, mert leánya megőrült, fia pedig világgá ment, kétségbeesésében a villamos elé vetette magát. A villamos teljesen leszelte az öreg asszony fejét, úgy, hogy az a járókelők közé gurult.

Kisgazdák szeszgyára. Az erdőbádonyi (badini) kisgazdák körében mezőgazdasági szeszgyár van alakulóban. A szeszgyárat száz üzletrészre tervezik és már mind a száz részt jegyezték is. Az egész község anyagi helyzetének fellendülését várja e mozgalom megvalósulásától.

Nincs — Soroksári-utca. A népszerű és egyik legismertebb fővárosi utcának, a Soroksári-utcának lakói nagy meglepetésre ébredtek a minap. Anékül, hogy előzetesen tudtak volna róla, vagy csak sejtették volna is, kicserélték az utca tábláikat és helyettük új tábla jött e felirattal: Ráday-utca. A titkos el-

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
— SZÖVETKEZETE —

Budapest (Központi Vásárcsarnok)
Igazgatóság és központi iroda: IX., Imre-utca 4. sz.
Nagy köpinczéi: BUDAFOKON.

ÉRTÉKESIT húsféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű **ÉLELMICZIKKÉT.** Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetség tagjai kedvezményben részesülnek!
Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

nevezést a közmunkatanács követte el, amelynek egyébként ez hatáskörébe is tartozik. Már most csak azt kell megtudniok a jó soroksári-utcaiaknak, kiről neveztek el az ő utcájukat? Hát megnyugodhatnak. Egy derék magyar családról, mely több jeles férfiut adott a hazának, neveztek el utcájukat. Röviden elmondjuk szerepléseiket: A Ráday-családban hat Gedeon volt. Az első alapította a híres Ráday-könyvtárt s ő hívta föl először a figyelmet a Zrinyiászra. Verseket is írt s ő alapította meg a magyar irodalomban a róla elnevezett verselési módot. A másodikról nem sokat jegyzett föl a történelem, de már a harmadikról tudjuk, hogy a Nemzeti színház főintendánsa volt. A megyei közgyűléseken az ellenzéket képviselte s több hűtlenségi pörbe is keveredett. A szabadságharc után varfogságra ítélték, hogy évek múlva a jászkunok főkapitánya legyen. Az ötödik Gedeon az ismeretes királyi biztos volt, aki a szabadságharcban kiváló szerepet játszott. Aki utána következett, abból honvédelmi miniszter lett, Szende Béla halála után foglalta el ezt a tételt. Volt még a Rádayak között író is, aki Rákóczi Ferencnek kiváló diplomatája volt.

Parcellázás. Békésgyula város kedvező feltételek mellett megvásárolta Almássy Kálmán grófné remetei földbirtokát és azt a jelentkező kiscgazdák közt kis részletekben szétosztja. Az 1770 holdas birtokra eddig 700 kiscgazda jelentkezett. — A másik nagyobb szerű parcellázást Orosháza község végzi, mely Károly István gróf gyulamezői és nagyszénási uradalmát vette meg 6.224.000 koronáért. Itt 2500 katasztrális hold földet osztanak szét kedvező fizetési feltételek mellett.

Eltemette az agyag. Borzalmas módon vesztette a mult szombaton életét a buda-ujlaki téglagyár egyik fiatal munkása; a munkások a téglagyár agyagmalmában a garat alatti lisztet kezdték lapátolni, amikor egyszerre rémes leltre bukkantak. Az agyagliszt alatt megtalálták egy munkásgyerek: Lapoczán Ferenc holttestét. Eleinte azt hitték, hogy bűntényről van szó, a vizsgálat azonban megállapította, hogy a szerencsétlen embert baleset érte. Lapoczán Ferenc, az agyagbánya mellett felállított agyagórló malom felügyeletével volt megbízva. Amint délben elfogyasztotta szegényes ebédjét, lefeküdt a garat alá, az agyagba aludni. Amikor a munkások visszatértek ebédután, újra munkába álltak és megkezdték az őrlést, anélkül, hogy a malomgép alatti társukat észrevették volna. A megőrölt agyag gyorsan ömlött alá és csakhamar egészen eltemette Lapoczán Ferencet. A munkások ugyan csodálkoztak a felügyelő távollétén, de arra, hogy álmában eltemette az agyagliszt, természetesen nem is gondoltak. Nem is kutattak utána, mert azt hitték, hogy délután becsipelt egy kicsit és hazament. Este, amikor az agyag már mind meg volt őrlve és a munkások hozzáálltak a liszt-halom ellapátolásához, az agyag legalján rábukkantak a szerencsétlen fiúra. Rögtön értesítették a mentőket, akik azonban már nem segíthettek rajta.

A petrozsényi bányász-sztrájk. Petrozsényből az alábbi értesítést vesszük a bányász-sztrájkokról: Az igazgatóságnak arra a kijelentésére, hogy a munkások anyagi helyzete rövid néhány nap alatt rendezve lesz, a sztrájkolók közül egy nagy csapat kivált és délben munkába akart állani. A sztrájkolók megtámadták társaikat, közülök többet megvertek és súlyosan megsebesítettek. A zavargások megfékezésére Szászvárosból Petrozsénybe érkezett a 23. vadászszázalóalj, melynek segítségével a bányaműveket

és a dolgozni akaró munkásokat katonai fedezet mellett megvédik. A sztrájkolók vezetősége az igazgatóság föltételére eddig nem válaszolt. Schweiger bányaesküdt a munkások és az igazgatóság közötti alkudozásokat folytatja.

Aki tud magán segíteni. Életrevaló módon szerzett magának egy jó napot tegnap egy öklömnyi ferencvárosi lurkó. Az eset olyan bájos és olyan agyafurt, hogy megérdemli az elmesélést.

Tegnap délután egy két óra tájban egy két esztendőes csöppséget kézen vezetve, beállított a ferencvárosi kapitánysághoz egy eleven legényke és nagy bőbeszédűséggel elmondta, hogy a kis leánykát a köruton találta, egyedül bolyongva.

— Mindjárt sejtettem, — mondotta tovább, — hogy eltévedt a kicsi, hát ide hoztam, hogy baj ne érje.

A szolgálattevő rendőrtiszt megdicsérte a fiút ügyeségeért, még krajcárt is adott neki; aztán hozzálátott, hogy a gyerek hozzátartozóit kikutassa. Ami azonban egész éstig nem sikerült. Az egész fővárosban egyetlen kapitányságnál se jelentettek be gyermekeltűnést. Estefelé azonban jelentkeztek a gyermekért. Egy siránkozó fiúcska jött be a kapitányságra kérdezősködni, hogy nem tudnak-e valamit a nővérekéről, aki eltűnt hazulról.

Az ügyeletes rendőrtiszt elővezette a talált kis lányt, akiben a fiu nagy örömmel ismerte fel a nővérekjét. Hanem ugyanakkor fölismerte a délutáni ügyeletes tiszt a fiuban azt a lurkót is, aki a gyereket behozta. Természetesen azonnal vallatóra fogták a kis betyárt, hogy miért csapta be a rendőrséget. Sok huza-vona után aztán nagy drukkolások közt bevallotta végre, hogy a szülei bízták rá kis nővérét, hogy vigyázzon rá, amíg ők valami dologból hazajönnek. Az életrevaló nebuló azonban gombozni szeretett volna menni, gondolt tehát egyet és rábízta a kicsit a rendőrségre. Hadd vigyázzon az rá!

A csiny sikerült ugyan, de a felültetett rendőrtisztviselő jól megbarackolta a kis betyár feje bubáját mikor elbocsátotta.

Haldokló gyöngyök. A gyöngyök, ha nem viselik őket s levegőnek, napfénynek kitéve tartják, fényöket veszítik és lassankint egészen elfeketülnek. Ezt tapasztalták az Augusta német császárné gyöngyein is, melyeket halálakor a hagyatékában találtak. Már pusztulásnak voltak indulva s hogy segítsenek a bajon, tengeri vízben fürdették a gyöngyöket, még pedig sikerrel, mert több hónapi fürdetés után a gyöngyök visszanyerték régi szép fényöket. Most meg Párisban, a Louvre-muzeumban haldokol egy 280.000 koronát érő gyöngygyök, mely 145 háromsoros gyöngyből áll és súlya 2097 gramm. Ez a Thiers köztársasági elnök nejének a tulajdona volt. Ez a gyöngygyök is naponta veszít fényéből s évek folyamán egészen el fog feketülni.

Hun sírok a keleti tenger partvidékén. A porosz keleti tenger Usedom szigetének északi partján, a szárazföldtől másfél kilométernyire van egy szikla, melyet Vineta-sziklának hívnak. Allítólag a szikla helyén volt a munda régi Vineta városa, mely istenitélet következtében nagy gonoszsága miatt a tengerbe süllyedt. Deeba tanár, a híres német földrajzi író most új megoldását nyújtja a Vineta-problémának. Az állítja, hogy a szikla voltaképpen egy történelem előtti korból való hun sírnak fedőköve.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Őszi talajművelés.

Ősszel a talaj művelésénél lehetőleg mindig arra törekedjünk, hogy a gabona lekerülte után a tarlót sekélyen alászántuk. Azonban a tarlóhántással nem tettünk még eleget a talajművelés követelményeinek. A tarlóhántást kövesse okvetlenül az őszi mélyszántás is, melynek elhagyása határozottan káros lesz. Az őszi szántás mellőzésével a tarlóhántás gyomirtó hatását nem fogjuk tapasztalni; a különböző növényi betegségek csirái és az állati kártevők álcái is az őszi szántás elmulasztásával csak szaporodni fognak. Tehát az aratás után rögtön jöjjön az eke, hogy a talaj őszzel jól megmunkálható legyen. A tavasziak alá különösen fontos, hogy a talaj őszzel mélyen megszántassék. Tekintettel azonban arra, hogy ezen időben a munka megtorlódik, igen sok gazdának nincsen módjában a tarlóhántást és őszi szántást idejében elvégezni, különösen a kiscgazda van ilyen helyzetben legtöbbször, akinek nincs meg a szükséges tőkése, hogy esetleg több igás ökröt szerezzen be ezen szorgalmi időszakra. Az ilyen viszonyok között gazdálkodóknak a meglévő igásérot teljes mértékben ki kell használni. A tarlóhántásnál ez elérhető a kettes és hármas ekékkel. A tarlóhántásnak és különösen az őszi mélyszántásnak a mai kedvezőtlen időjárás mellett lesz igen nagy jelentősége. A talajnak ilyen módon való megművelése kívánatos lesz a laza szerkezetű és csapadékban szegény klímájú gazdaságokban, különösen a tavasziak alá akkor is, ha azok alá műtrágyákat akarunk alkalmazni, még pedig azért, mert az okszerű talajműveléssel biztosíthatjuk jobban ezen trágyaféléknek a hatását.

Csávázzunk.

Valamennyi üszögfej közül legtöbb kárt tesz a buzán élő kőüszög és éppen ez ellen kell a gazdának legerőteljesebben védekezni. A legegyszerűbb védekezési mód a csávázás és pedig a helyes csávázás, mert sokféle csávázási mód van, de ezek közül némelyik semmit sem ér. Sok évi tapasztalat nyomán a legjobban ajánlható a következő eljárás, amely egyszerű, jó és olcsó:

Egy körülbelül 3 hl. ürtartalmu fakádat vagy régi hordót megtöltünk vízzel annyira, hogy a víz színétől a kád vagy hordó karimájáig egy arasznyi hely maradjon. A víz mennyisége hozzávetőlegesen lemérendő. Pl. 2 hl. vizet öntünk a kádba, akkor ehhez 2 kg. rézgálicot adunk, vagyis minden 100 l. vízre 1 kg.-ot. A rézgálicot legjobb meleg vízben feloldani és ez oldatot a kádban levő többi vízhez önteni. Ekkor egy bot segítségével jól megkavarjuk, hogy az oldat egyenletesen legyen a vízben eloszolva. Az így készült oldatot 1 százalékos rézgálicoldatnak nevezzük. Erősebbnek nem szükséges az oldatnak lenni, mert ekkor csak drágább az eljárás, az erősebb oldat pedig semmivel sem öli meg jobban az üszög spóráit, mint az 1%-os.

A csávázáshoz szükségünk van 2 drb fűzfavesszőből font kétfülű kosárra, amelyek akkorák, hogy a kádba beleférnek. E kosarakat belülről zsákvászonnal kell kibélelni. A csávázást két nő is elvégezheti. Az

egyik asszony körülbelül 12—15 liternyi csávázandó gabonát önt a kosárba s azt belemeríti a rézgálicoldatba, úgy hogy a tuzát az oldat teljesen elfedje. A másik ezalatt a kosárban levő szemet két kezével jól telkavarja és a felszínre került üres szemeket lemeri. Ekkor a kosarat tartó asszony a kosarat a csávától félig kivesszi s így tartja azt, míg a másik kézzel jól kimossa, dörögöi a gabonát. Ez ezért szükséges, hogy a szemekhez tapadó légbuborékokat eltávolítsuk és oda is jusson a csávából. A mosás tehát igen fontos része a munkátnak s ettől függ a csávázás sikere. Az egész művelet körülbelül 3 pernyi időt vesz igénybe.

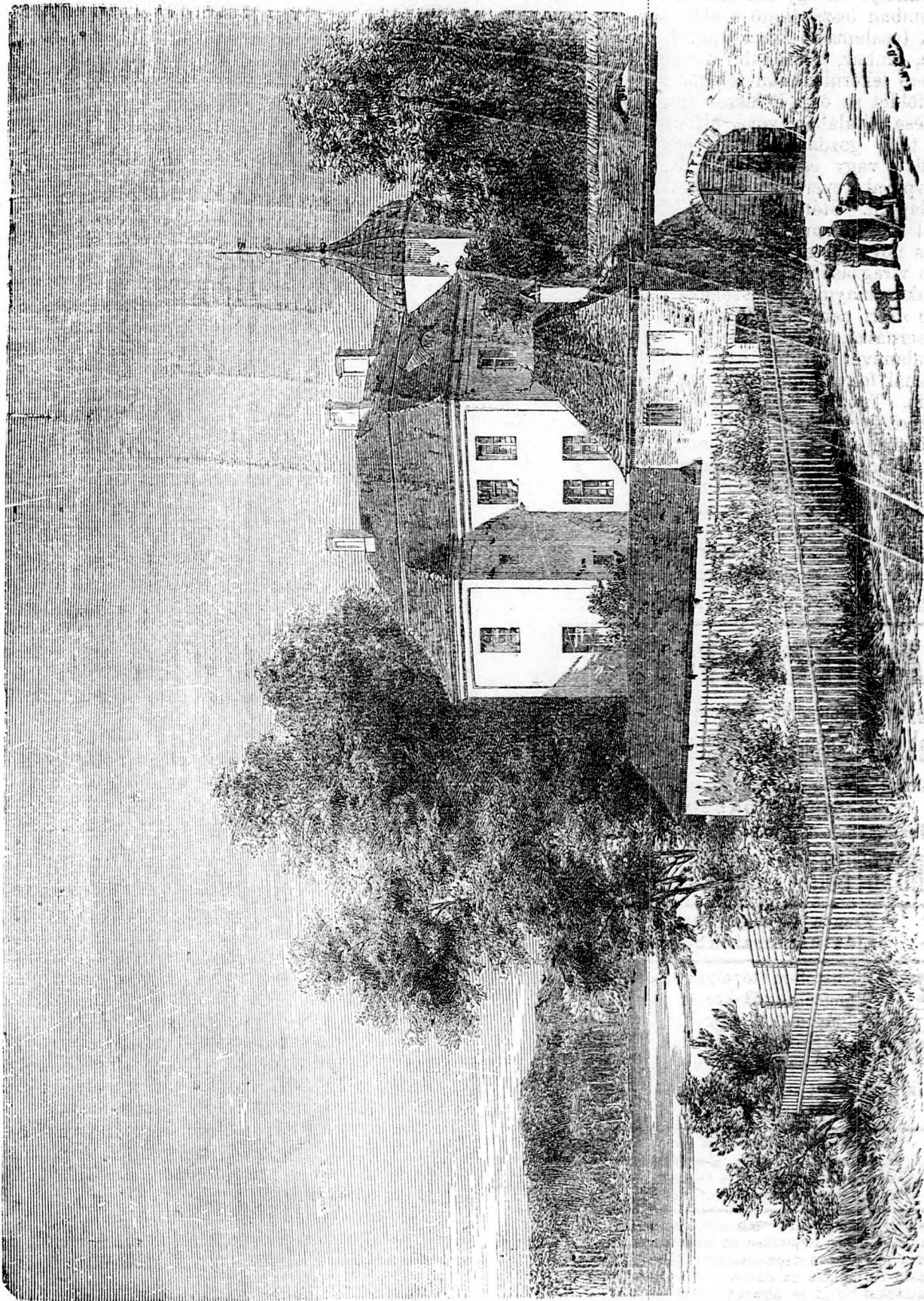
A mosás után kiemeljük a kosarat a vízből, lecsurgatjuk a csávát és a kosarat két faháábra állítjuk. Ezalatt a másik asszony a második kosárba önt 12—15 liternyi gabonát és az előbb leírt műveletet újból kezdi. Addigra az első kosárból meglehetősen lecsurgott a csáva, úgy hogy szellős helyen száraz ponyvára önthetjük.

Az egész csávázási eljárás igen gyorsan megy úgy hogy két szorgalmas asszony 10 óra alatt körülbelül 15—20 hl. gabonát képes csávázni.

A kiterített gabona 2—3 óra alatt megszárad annyira, hogy kézzel vagy géppel vethető. Az eredményt pedig csak a jövő évben észleli a gazda, mert a csávázott magból kikelt buza üszögmentes lesz, míg ha elmulasztja a csávázást, tönkremehet az egész vetés. A jó gazda mindig csáváz. F.

Csikóbénaság.

A csikóbénaság bakteriumok okozta fertőző betegség. A betegség okozói rendszerint az újszülött állatok köldökzsinór-csonkján át kerülnek az állat szervezetébe, még pedig vagy a fertőző alomból, illetőleg esetleg az ellésnél segédkező kezétől, vagy éppen az anyaállatnak a betegség okozóit tartalmazó szülőutjaiból. Ehhez képest a betegségnek kiküszöbölése valamely tenyésztéssel csak úgy lehetséges, ha úgy az újszülött és az anyaállatok tartása, mint az ellések körül a lehető legnagyobb tisztasággal járunk el. Erre való tekintettel a vemhes, illetőleg a már lelelt állatok istállóját minden 1—2 hónapban alapos tisztogatásnak és fertőtlenítésnek célszerű alávetni, azonkívül pedig azt állandóan jól szellőztetni. Különösen szükséges ez az eljárás az ellések megkezdése előtt. Egyébiránt legjobb a vemhes állatokot csak rövid idővel a leelés előtt állítani az e célra berendezett istállóba, miután megelőzőleg az utóbbit s főleg a beállítandó állat állását gondos tisztogatásban és fertőtlenítésben részesítettük, az anyaállatot pedig alaposan letisztogattuk és azonfelül külső nemzórészeit langyos 2%-os kreolinoldattal lemostuk. A leélést megelőzőleg az anyaállat alatt lehetőleg mindig tiszta és száraz alom legyen és a világra jött magzat is teljesen száraz és friss almon, avagy tiszta ruhában foassék fel. Az ellésnél közreműködő személyek kezeit, mielőtt azokkal a magzathoz nyulnának, szappanos vízzel tisztára mossák és azonfelül esetleg még kreolin- vagy lizoldattal öblítsék le. Ott, ahol arra a célra az állatorvos közreműködése igénybevehető, jó eredményt adhat a tisztán felfogott magzat köldökzsinór-csonkjának lekötése, annak előzetes fertőtlenítése után fertőtlenítő oldatban eltartott zsineggel és azután annak bevonása fertőtlenítő-anyagokkal kevert kolloidummal abból a célból, hogy az a szomszédos tárgyakkal közvetlen érintkezésbe ne jusson.

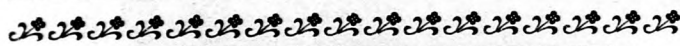

Egy régi udvarház.

A régi udvarházak általában a városok közepén, a fő utcák mentén épültek. Ezek a házak általában többemeletesek, és a legfelső emeletükön általában lakástalálunk. A földszinten általában üzlet, iroda vagy más közhasznú helyiség volt. A házak között általában udvarok, kertek vagy más zöldterületek voltak. A régi udvarházak ma is sokfelé megtalálhatók, és sokuk ma is lakóházaként szolgál.

A régi udvarházak általában a városok közepén, a fő utcák mentén épültek. Ezek a házak általában többemeletesek, és a legfelső emeletükön általában lakástalálunk. A földszinten általában üzlet, iroda vagy más közhasznú helyiség volt. A házak között általában udvarok, kertek vagy más zöldterületek voltak. A régi udvarházak ma is sokfelé megtalálhatók, és sokuk ma is lakóházaként szolgál.

Biborherevetés. A biborherének tulajdonképpen fő jelentősége abban áll, hogy ősszel (szeptember elején) elvetve, jövő tavasszal (május hó folyamán) korai zöldtakarmányt ad egy kaszálással; kaszálás után a tarló nyomban leszántható s abba későbbben vethető növények (csalamádé, korai tengeri, seprőcirok, korai burgonya, muhar, köles stb.) vethetők, vagy pedig a biborhere lekerülte után félugar művelésben részeseitjük a földet az őszi kalászos elvetése idejéig. Tavasszi vetése általában véve bizonytalanabb, ámbar ujabban több gazdaságban jó eredménnyel vetik tavasszal is vagy egymagában tisztán, vagy pedig tavasszi árpával keverten, a zabosbükkönyhöz hasonló eljárás alapján. Utóbbi esetben tehát nincs védő-növényről szó, amennyiben a biborhere mint egyéves, egykaszás növény, az árpával együtt felnő és a biborhere virágzásának kezdetén kerül azután kasza alá zöldtakarmányul vagy szénává szárítva. A biborherét épp azért nem is állíthatjuk szembe a lóhere vagy luczernával, mert csak egy kaszálást ad; tápértéke valamivel kisebb, könnyebben megfásodik; utóbbi oknál fogva legkésőbbben a virágzás kezdetén kaszálendő. Tavasszi vetése esetén elővetemény s talajelőkészítés szempontjából igényei a vörös lóheréhez hasonlóak. Korán tavasszal kell vetni, előzetesen kellően leülepedett szántásba. Tiszta vetése esetén 20 kg. magot számítunk kat. holdankint; árpával vetve előbb elvetjük a tav. árpát, a rendesnél 20–25%-kal ritkábban vetve, az árpasorokra pedig keresztirányban 15 kg. biborherét vetünk.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyárának
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekfejej.
Pánczélaczél-kormánylemezek.
Magasított aczél-ekfejej.
Porvédő kerekék.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú magyar gyártmány felelülmulja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjük árjegyzéket, mivel ez az összes talajművelőgépeket terjedelmesen leírt és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:
„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

MULATTATÓ

Az utolsó bakonyi betyár.

(Vége.)

Sok hasonló régi történet fűződik még a most szabadult, őszbe csavarodott betyár régi élete sorához. Akármilyen sötét azonban a multja, van az ő élete folyásában valami, ami kegyeletet érdemel.

Az iszkázi gyerekek egykoron Szabó Imre volt a lelki oktatója. Szabó Imre plébános volt Iszkázon, később országgyűlési követ lett Pápán, majd püspöke lett a szombathelyi egyházmegyének.

Ez a híres pap oktatta a hitre Savanyu Józsit, mint kis gyereket s ugyanő vigasztalta a haramiát, mikor elítélték. Savanyu Józsi fölött a szombathelyi törvényszék látott törvényt. Ajkas Károly dr. királyi ügyész vádolta, Stirling József dr. szombathelyi ügyvéd védte. Közülök már csak a két Józsi, már mint Savanyu és Stirling dr. van életben. Az ügyész s a püspök azóta meghalt.

Savanyu Józsit életfogytiglan való fegyházra ítélték. A szombathelyi ügyészségi fogházban, az ítélet kihirdetése után, megjelent Szabó Imre püspök s a betyár vizsgáztatására így szólt:

— Felebarátom és földim, iszkázi fiu, szállj magadba. Türed sorsodat megadással, vedd hitedet az egy élő istenbe, viseld magad jól s meglátod, lesz még ember belőled. Az isten áldjon!

— Az isten áldja meg plébános ur! — mondta Józsi, nem tudván, hogy az iszkázi plébános már mint szombathelyi püspök állt előtte s mint főpásztor beszélt hozzá.

Imhol a kegyelet.

A szabaduló rabot a váci püspök, Csáky Károly gróf mentette ki fogságából és Józsi azt mondta a püspöknek:

— Nem felejttem el püspök ur jóságát.. meghálalom becsületességgel.

Meg is fogja hálálni.

Egyelőre Zala-Egerszegre ment az őszbecsavarodott ember, de nemsokára megkörnyékezi a váci püspök rezidenciáját s ha egyébbel nem, egy bokrétaival okvetlen kedveskedni fog a püspöknek. Aminthogy Szabó Imrének a szombathelyi öreg templom üregében porladó hamvait is föl fogja keresni, hogy imájába foglalja a jóságos püspök áldott emlékét. Sőt a szombathelyi temetőbe is okvetlen ki fog ballagni Savanyu Józsi és letérdel Ajkas Károly dr. néhai királyi ügyész sarköve előtt, mondván:

— Az isten nyugosztalja, nemzetes uram.

Már csak azért is megteszi ezt Józsi, mert az ügyészt annak idején kegyetlenül megréftálta. A cellájában gubbasztó Savanyut meglátogatta egy izben Ajkas ügyész és azt kérdi tőle:

— Hogy vagy, Józsi?

— Nem volna baj, nemzetes uram, — felelt Józsi

— csak a kosztal nem vagyok kibékülve.

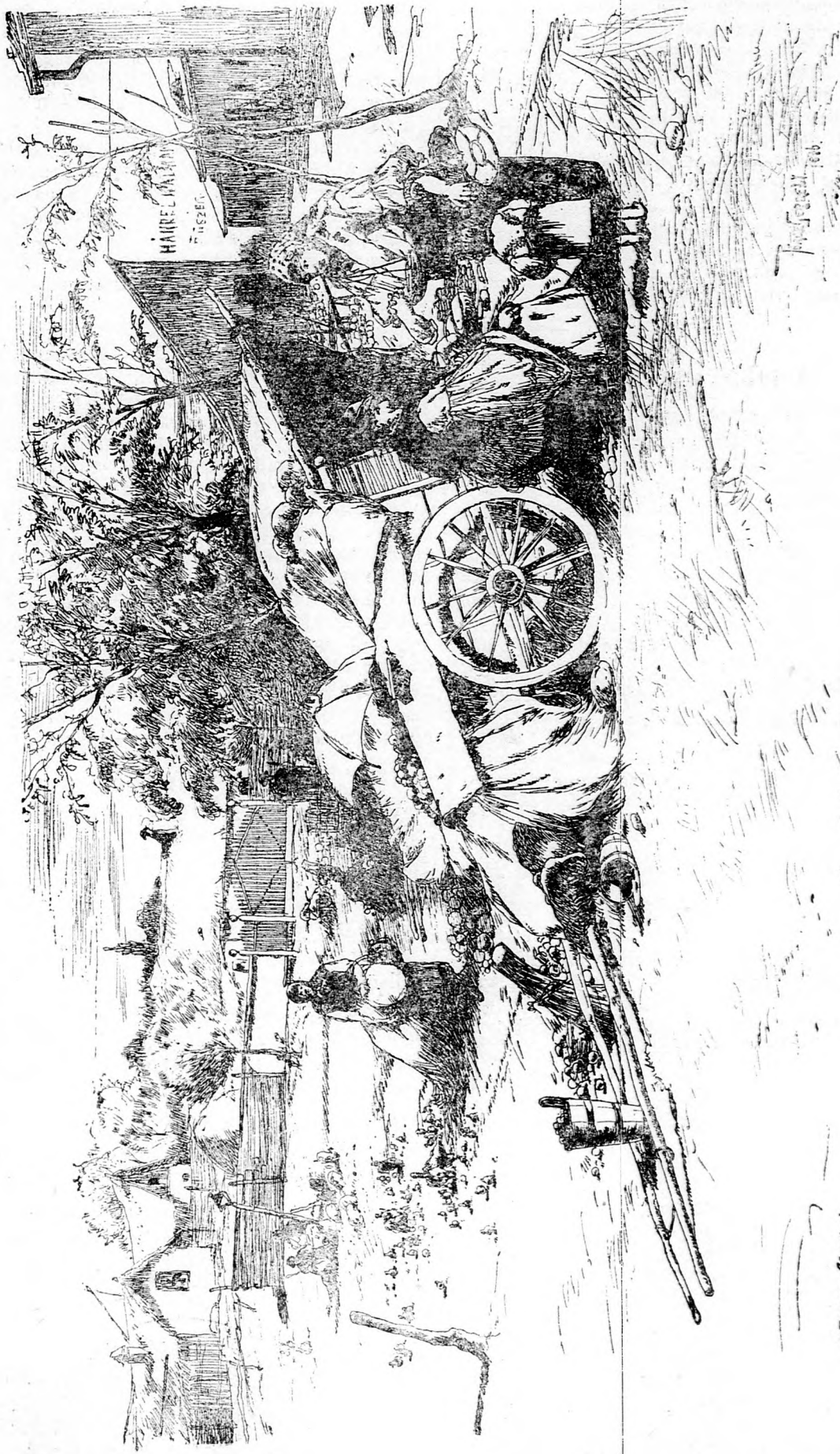
— Mit ettél ebédre?

— Babot, az pedig nem embernek való.

— Pedig én szeretem a babot, — mondotta az ügyész.

— Meg is látszik a nemzetes uron, — felelt a rab.

Vékonydongáju, szikár ember volt az ügyész, hogy nyugtassa az isten haló porában.

Falusi piac.

C. Thurner & Gössler 1864

... Régen volt mindez, olyan régen, hogy azóta Savanyu Józsi vörös haja őszbe esavarodott. Csöndes ember lett belőle, de csöndes már egykori diadalainak, diadalmának, hírneve megszerzőjének, a Bakonyinak vidéke is.

A legutolsó bakonyi betyár reszkető kézzel varrja a szemfedőt, megtanulván a fegyházban a szabómesterséget. Bezzeg nem reszketett valaha az a kéz, hanem az, aki eléje került.

Különb ki tudja varrogat-e még valaha Savanyu Józsi? Tán azt a szemfödelet, amelyiket koporsójára szánta.

Mert a vér nem adja meg magát. Csöndes a Bakony, a zalai végeken igen szomorú a néhai betyár élete. Tán jobb is lesz neki, ha itthagya ezt az életet, a Bakonyt úgy sem nyújt már biztos rejteket...

Reéz Pál.

A falusi diákok.

Három évtizeddel ezelőtt néhány falubeli gyerek indult a közeli városba szeptember elsején a középiskolába. Hátukon batyu, kezükben vándorbot, gyermekemeg szívükben pedig végtelen ambíció.

Mindenik azt hitte, hogy most indul arra az utra, melyik a főispáni, vagy uram tocsá — a miniszteri székbe vezet. A gyermekek nyűtt cipőjét még kopottabbá tette az országut köveése, amely a vármegye jóvoltából majdnem olyan göröngyös, minthogyha éppen országutnak nevezné az arra tévedő idegen.

Megkondult a városi tornyokban az estéli harangszó, imára szólítván a hívőket; a fiúk az országut szélén térdre estek, imára kulcsolták maszatos kezeikéjükét és elrebegették a Miatyánk Uristent...

Öreg este lett, mire a város utolsó házaihoz értek. Uram Isten! ki ad ezeknek a falusi diákoknak éjszakanak évadján nyugvóhelyet ebben a rengeteg nagy városban? ... Kiadna más, mint az a csodatevő nagy hatalom: az Isten, akihez ők folyamodának...

A főiskola éppen a város közepén van, amelyhez szívesen elvezetik a kósza diákembereket az uton járók-kelők.

Féléken, mint a tolvaj, kopogtatnak be a főiskola kapuján.

Egy mogorva hang szólt ki a bástya mögül...

— Kik vagytok? Mit akartok?

— Adj Isten jó estét, diákok vónánk!

Az iskolaszolga mogorva hangja volt az első, s mondani sem kell, hogy a falusi diákok hangja a másik.

A vén szolga kinyitotta a főiskola rozoga, öreg ajtaját, s beeresztette a jövevényeket.

Letelepítette őket az öreg epörfa alá. Hadd pihenjenek ki az ut fáradalmait!

— Otthon a faluba se volt külön nyugvóhelyük a kölköknek! — Mondta a vén cerberus.

Jó fönt járt már a nap az égen, mikor a három falubeli gyerek felébredt az epörfa alatt.

Tudós okulárés öreg urak jártak, keltek az udvaron, s azok piszkálták fel sétatálcájukkal Morfeus karjából a fiukat.

— Kik vónátok hé!

Kinyitja a legnagyobb fiu dióbarna szeméit, az öklével törülgetvén ki az éjjeli álom maradványait s színtazonképen kurtán felel a szóra:

— Mi vónánk a marosháti rektor választottjai.

A pápaszemes öreg ur, a főiskola igazgatója mosolyog egyet harsa bajusza alatt s azt mondja:

— Uljetelek le a garádicsra...

*

30 esztendővel ezelőtt történt meg ez a jelentéktelen kis eset, az öreg főiskola épügy áll ma is, az udvaron az öreg epörfa valamivel lombosabb, görnyedtebb, a főiskolai igazgató harsa bajusza még inkább kajlára áll, de szíves készséggel felegyenesednek, amidőn három kifogástalan ruházatu uri ember lép be az öreg iskolaajtón szeptember elején.

Az öreg főiskolai igazgató szerényen, kopott Ferencz-József kabátjában hajlongva fogadja az érkezőket.

Az egyik a három évtized előtt az epörfa alatt pihent nebulók közül világhírű tudóssá küzdötte fel magát, a másik tiszteletreméltó papi talárja árulja el a főpapot, a harmadik országos híru fiskális.

A 30 évvel ezelőtti marosháti vándordiákoknak férfi alakba öntött típusai.

Ki hitte volna?

Az öreg iskolaigazgatónak üveges szeméből könyük peregnek alá, midőn megöleli régi tanítványait.

Az a csók, amit az öregek és ifjak váltottak, éppen nem hasonlatos sem izben, se érzelemben ahhoz a csókhoz, amelyet a mai mindennapi életben hivatalanul annyiszor osztogatnak az emberek.

Ez a szeretet és hála csókja volt, melynél csak a tavaszi hajnalon leesett harmatcsepp édesebb.

Kis eset ez mondom, az életből leste el az, aki ennek az esetnek szemtanuja volt, de boldogabb érzés nem honolt a szíve belsejében s nem is fog soha, mert az igazi emberszeretet ferrásából fakadt s intő példaképpen azok elé, akik *kicsinyeknek* érzik magukat és mégis *nagyokká* válhatnak törekvéssel, iparkodással, kivált hogyha mindezeket a törekvéseiket a tiszta lelkiismeret zománca övezi...

Hegedüs András.

Képeinkhez.

Egy régi udvarház. Valahol a Maros partján egy emelkedéssel oldalon, ott áll a régi udvarház. Olyan, mintha egy kis vár volna, de ez már megszokott dolog a régi udvarházaknál, melyek még a zivataros régi időkben valók. Nem cérnavékony dróttal kerítették akkor, hanem kőfallal vették körül a házat és a belső épületeket. Csupán a zöldes és virágos kert díszlett a léckerítés mögött a kőfalon kívül. Milyen más világ volt akkor, milyen más világ van most. Melyik jobb? Tudja Isten. De kellemes a régi házat nézni most is.

Falusi piac. Olyan a falusi piac, mint a falu. Csendes és rendetlen. De rendszeresen megvan a maga érdekessége valamennyinek. Ott látjuk a népviseleteket, tarka ruhákat, szép asszonyokat és szerelmes párokat. Még az árus lány is ilyen édes portéka. Tessék csak a képre nézni a kordé mögé.

Lépő-rejtvény.

— Beke Piroskától. —

Száll	nem	ma-	re	hull	be-	le-	bom	itt	ga-	ősz,
jősz?	a	mért	dár,	lem-	a	ke-	vél,	lam-	az	Te

Megfejtési határidő 1906. szeptember hó 9.

A megfejtés ket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság“ 35. számában közölt talány megfejtése:

„Hatósági rendeletek.“

Helyesen fejtették meg: Korbuly Juliska, Becze András, Vakareszku István, Seres Erzsé, Schneider Ferenc, Barta Etelka, Joó Mariska, Varga János, Galgóczi Jolán, Varju Péter, Turányi István, Jakab József, Pétervárad Imre.

A sors húzásnál Turányi István nevét húztuk ki elsőnek, kinek egy értékes regényt küldtünk.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Váradi József. Buenos Aires. Levelet irtunk önnek s ha metalán nem kapta volna meg, szíveskedjék bennünket értesíteni. Szíves üdvözlét! — **Koronghy Béla.** Méze értékesítése végett forduljon az Országos Magyar Méhészeti Egyesülethez, (Budapest IX. Imre-utca 4.) mely a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezettel karöltve intézi a mézértékesítést. — **Pataky Péter.** A községi jegyző nem helyesen magyarázta önnek a törvényt, mert a gyakorlati gazdatiszti vizsgára a földmivelésügyi miniszter fiatal embereket, akik most akarnak gazdasági pályára lépni, nem bocsájt. Ott vannak a gazdasági intézetek, illetve most már akadémiák, tanuljon a fiatal ember. — **Sz. I.** Családok peres ügyeibe nem szívesen avatkozunk, sem tanácsot nem adunk. Ha a per anyagát tüzetesen megírja, megkérdezzük lapunk jogtanácsosát. — **J. G. Sakkönyvet** bármely nagyobb könyvkereskedő küld utánvétel mellett, ha egy levelező lapon kéri.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1906. szeptember 5.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1.—1.20 K., vidéki borjúhus 130—136 K., sertés-hus 119—1.26 K., szalonna füstölt 130—140 K. szalonna, olvasztani való 1.24—1.32 K., hárj 140—144 K., sertészsír 1.36—1.44 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 0.92—1.40 K. hazai sonka 1.44—2.20 K.

Baromfi-félék: — — — — — K., rántani való csirke 1.40—2.— K., sütni való csirke 2.20—2.60 K., kacska, hizott 4.50—6.50 K., lud, hizott 10—16 K., pulyka, hizott — — — — — K., páronkint. Vágott hizott liba 1.50—1.70— K., vágott hizott kappan, kacska és pulyka 1.50—1.80 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek). **Buza** 14.—15.10 K. **Rozs** 11.80 K-tól 12.20 K-ig. **Árp** 12.40 K-tól — — — K-ig, jobb minőségű — K-tól — K-ig. **Zab** 13.30—13.70 K. **Tengeri** — — — 11.95.

Teavaj: (centrifugál) 1.70—2.10 K., főzővaj 1.30—1.60 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 8—20 fillér.

Tojás: bacsikai 76.—78.— K., erdélyi apróbb áru 76.—76 K. ládánként. (1440 drb.) Apadt — — — K., meszes: — K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 4.50—5.50 K. rózska uj 3.50—3.60— K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os. zsákokban zsákkal együtt — — — — — mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	28.20	27.20	25.80	24.80	24.—	23.20	21.—	19.20	13.50

Takarmányvásár. Réti széna 4.20—6.— fillér, mubar 4.60—6.— fillér, zsupszalma 3.20—3.60 fillér, alomszalma — — — — — fillér.

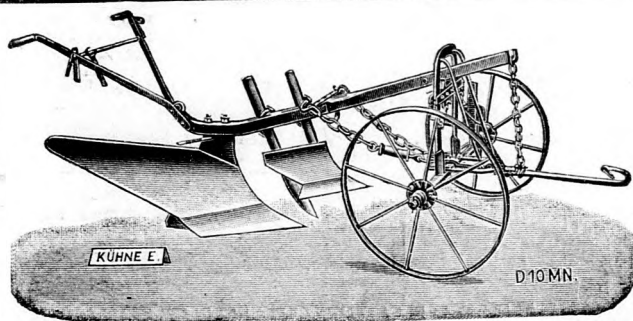
A „FUGGETLEN UJSÁG“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Budapest, Üllői-ut 25.

Sorvetőgépeket

és mindennemű mezőgazdasági gépeket szállít:

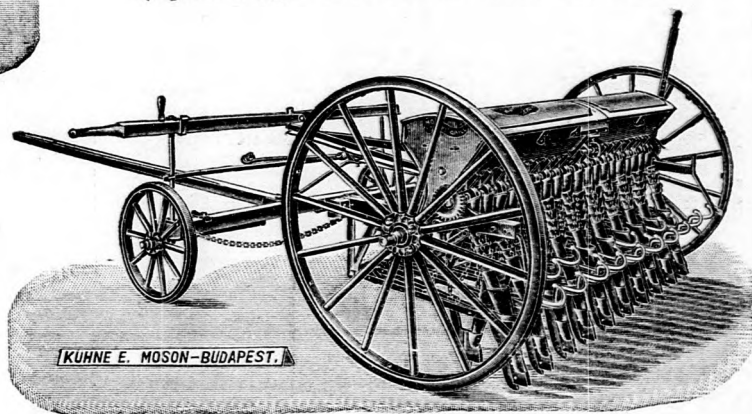
Kühne E. gépgyára

Mosonban.

Főraktár: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körút 57/a.

Az őszi idényre: Egy- és kétvasu ekéket

(Újdonság: BIPPART-altalajeke).

A magy. kir. államvasutak nyári menetrendje.

Érvényes 1906. május hó 1-től.

A vonatok indulása Budapestről.

A vonatok érkezése Budapestre.

A keleti pályaudvarról				A nyugati pályaudvarról			
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme
318 ¹⁾	6 15		szv.	102	1 00		k. ost. exp
28	6 20			146	5 45		szv.
10	6 45			122	6 00		
906	7 00		gyv.	150	6 15		
302	7 10			712 a	6 35		
903	7 15		szv.	6502	6 40		
604	7 25		gyv.	4102	6 45		
1302	7 35			148	6 55		
402	7 40			1404	7 20		gyv.
318	7 45		szv.	104	8 00		
1002	8 00		gyv.	152	8 05		szv.
606	8 00		szv.	712	8 30		
1503	8 10			184	8 50		
1006	8 15			4110 ⁶⁾	9 05		
2	8 50		gyv.	116	9 20		
24 ¹⁾	8 55		szv.	154	9 35		
506	9 00			708	9 40		gyv.
306	9 35			156 a	11 25		szv.
944	11 15		tszsz	136 ¹⁾	11 35		
				6508	11 40		motv.
Délután							
8	12 20		szv.	6704	12 05		szv.
610	12 20			156	12 15		
310	12 35			128	12 25		
320	1 30			4168	12 40		
1304	1 50		gyv.	158	1 10		
912	1 55		szv.	4114 ¹⁾	2 05		szv.
602 ²⁾	2 00		gyv.	123	2 15		
4	2 10			180	2 20		
404	2 15			704	2 26		gyv.
20	2 25		szv.	120	2 30		szv.
312	2 25			4104	2 40		
504	2 35		gyv.	720	2 45		
510	2 40		szv.	6510	2 50		motv.
326 ³⁾	2 50			106	3 00		gyv.
1902	3 00		gyv.	171 ²⁾	3 20		szv.
904	3 20			162	4 15		
1022	3 25		vv.	130	4 25		
304	3 30		gyv.	716	4 30		
16	4 30		szv.	6504	4 35		
322	5 20			108	5 15		gyv.
308	5 35			138	5 20		szv.
508	5 45			164	6 10		
314	6 25			124	6 20		
914	6 25			722	6 30		
1004	6 50		gyv.	4106	6 40		
22	7 15			710	6 45		
324	8 15			1406	6 55		gyv.
1008	8 30			168	7 15		szv.
1510	8 45			132 ³⁾	7 50		
502	9 15		gyv.	140 ²⁾	8 00		
406	9 40		szv.	6512	8 20		motv.
306	9 40			163	8 30		szv.
608	10 10			118	10 00		
910	10 10			706	10 10		gyv.
12	10 30			1408	10 30		szv.
1506 ⁴⁾	11 00		gyv.	714	10 35		
328	11 10		vv.	172 ²⁾	10 40		

A vonatok indulása és érkezése Budapest—Józsefváros.

Indulás		Érkezés	
330 ⁴⁾	7 00 szv. Péczel	329 ⁴⁾	6 00 szv. Péczel

A keleti pályaudvarra				A nyugati pályaudvarra			
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme
645	5 00		tszsz.	701 ¹⁾	12 50		k. ost. exp
327	5 20		vv.	141	4 18		szv.
1707	5 45		szv.	143	5 35		
909	5 45			721	5 45		
607	6 10			6701	6 15		
19	6 15			145	6 25		
405	6 35			1407	6 35		
11	6 40			6503	6 55		
1505 ¹⁾	6 50		gyv.	217	7 05		tszsz.
317	7 10		szv.	709	7 15		szv.
913	7 10			4107	7 25		
1507	7 20			147	7 35		
1307	7 25			117	7 45		
399	7 35			149	8 00		
501	7 50		gyv.	131 ²⁾	8 10		
1021	7 50		vv.	6507	8 15		motv.
1509	8 15			713	8 25		szv.
509	8 30			4101	8 35		
311	8 45			123	8 45		
1003	8 50		gyv.	151	9 10		
13	9 10		szv.	1403	9 25		gyv.
307	9 45			153	10 20		szv.
911	9 50			119	10 50		
27	10 15			715	10 55		
Délután							
319	12 10		sz.	155 a	12 05		szv.
609	12 25			155	12 55		
301	12 40		gyv.	703	1 15		gyv.
7	12 45		szv.	133	1 20		szv.
903	1 00		gyv.	103	1 40		gyv.
601 ²⁾	1 10			6509	1 55		motv.
1901	1 30			157	2 10		szv.
401	1 30			159	3 05		
1	1 45			127	3 55		
503	1 50			169 ³⁾	4 05		
1301	2 10			6703	4 15		
313	3 10		szv.	4103	4 30		
321	5 40			161	5 40		
15	6 35			135 ⁴⁾	5 45		
505	6 40			115	5 55		
907	6 55			707	6 30		gyv.
305	7 00			163	6 50		szv.
3	7 10		gyv.	105	7 00		gyv.
605	7 20		szv.	711	7 10		szv.
325 ³⁾	7 50			137	7 50		
1007	7 55			4109 ⁶⁾	8 10		
407	8 10			165	8 20		
21	8 45			125	8 45		
1507	8 50			6501	8 55		
1001	9 05		gyv.	707	9 05		gyv.
303	9 10			4105	9 15		szv.
9	9 30		szv.	1405	9 45		gyv.
603	9 35		gyv.	4113 ⁴⁾	10 05		szv.
1303	9 50			167	10 15		
905	10 00			139 ³⁾	10 30		
403	10 10			723	10 40		
323 ⁵⁾	10 35		szv.	129	10 45		
547	10 50			901 ⁵⁾	10 55		keleti
23 ⁶⁾	11 00			6511	11 15		exp
315 ⁶⁾	11 10			171 ³⁾	11 20		szv.
				121	11 30		szv.

A vonatok indulása és érkezése Buda—Császfürdő kiterő.

Indulás		Érkezés	
1002	6 14 szv. Esztergom	4007	7 17 szv. Dorog
4010 ⁶⁾	8 54 szv. Piliscsaba	4001	8 45 szv. Esztergom
4003	12 20 szv. Dorog	4003	4 39 szv. Esztergom
4014 ¹⁾	1 55 szv. Piliscsaba	4009 ⁶⁾	8 19 szv. Piliscsaba
4004	2 29 szv. Esztergom	4005	9 22 szv. Esztergom
4006	6 30 szv. Esztergom	4013 ⁴⁾	10 15 szv. Piliscsaba

1) Vasár- és ünnepnapokon május 20-tól közlekedik.
 2) Vasár- és ünnepnapokon május 20-tól bezárólag szeptember 9-ig közlekedik.
 3) Május havában csak Vácig közlekedik.
 4) Minden kedden, csütörtökön és vasárnapon közlekedik.
 5) Minden szerdán és szombaton közlekedik.
 6) Vasár- és ünnepnapokon május 6-tól közlekedik.

1) Érkezik minden hétfőn és csütörtökön.
 2) Junius 1-től közlekedik.
 3) Vasár- és ünnepnapokon május 20-tól bezárólag szeptember 9-ig közlekedik.
 4) Vasár- és ünnepnapokon május 20-tól közlekedik.
 5) Érkezik minden kedden, csütörtökön és szombaton.
 6) Vasár- és ünnepnapokon május 6-tól közlekedik.

57970. I—B. 1/1906. szám.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az ungvári m. kir. főerdőhivatal **a f. évi szeptember hó 6-án** délelőtt 10 órakor a főerdőhivatal hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános szóbeli árverésen áruba bocsátja a bercsenyifalvi m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó «Pod-Kiczera» és a sóhádi m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó «Bacsova» völgyi összesen 1722,2 k. holdas, erdőrészek 384,013 ürköbméter bükk-tüzfára becsült s 1907. évtől kezdve bezárólag az 1920. év végéig, tehát 14 év alatt kihasználandó faállományát tővön az erdőben.

Kikiáltási egységár 185,300 (egyszáznyolcvanötezerháromszáz) korona, bánatpénzül pedig az árverést megelőzőleg 5000 (ötezer) korona teendő le.

Kellő tájékozás végett egyuttal közzététetik, hogy az árverési és adásvételi szerződés feltételei a hivatalos órák alatt az ungvári főerdőhivatalnál bármikor megtekinthetők, a hol az esetleg kívánandó bővebb felvilágosítások is megadatnak; továbbá, hogy a kincstár fentartja magának azon jogot, hogy a tett ajánlatok közül szabadon azt válassza elfogadásra, melyet belátása szerint legelőnyösebbnek talál, tekintet nélkül a felajánlott összeg nagyságára és végül, hogy a későn megtett, vagy utóajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Budapest, 1906. évi augusztus hóban.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

45182. V/2. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A Hármas-Körös folyó legalsó szakaszának hajózhatóvá tétele érdekében létesítendő bökényi csegéző telepen végrehajtandó munkákhoz szükséges:

10970 m³ I. osztályu kőhányási terméskő,
2647.8 m³ rostált folyamkavics, vagy bányakavics,
5295.6 m³ I. osztályu burkolati terméskő és
200.4 m³ homokos folyamkavics vagy bányakavics.

szállításának vállalatba adása céljából **1906. évi szeptember hó 18-án déli 12 órakor** Budapesten a földmivelésügyi m. kir. miniszterium I. emeleti tanácstermében nyilvános zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

A gyulai m. kir. folyammérnöki hivatalnál, vagy a bökényi hajózási telep építésvezetőjénél megszerezhető ajánlati feltételeknek megfelelően és az ugyanott kiszolgáltató mintán az összes szállításokra nézve teendő ajánlatok a jelzett napon délelőtt 11^{1/2} óráig a földmivelésügyi miniszterium házi pénztáránál nyújtandók be.

Az ezen szállításra nézve kötendő szerződés tervezete, valamint az ahhoz tartozó általános és részletes feltételek a gyulai m. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt, továbbá a bökényi hajózási telepen (melynek vasuti állomása Kunszentmárton, Csongrád vagy Szentes) az építésvezetőnél megtekinthetők.

Budapest, 1906 augusztus 15.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

1905. évi forgalom : 25,000 zsák

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukeziókra

melyek idei második sorozata folyó évi október
hó 17-én veszi kezdetét.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál :

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-ter 13. szám.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám. ☞

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
eddig több mint 770 első
díjat nyertek. — Évi gyártás
körülbelül 85000 darab.

Több mint 500,000 Alfa Laval
Separator az egész világon.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

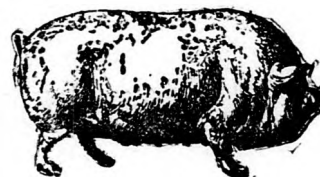
Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.958.240 — kor.
Tartalékok	-----	601.283.93 kor.
	Összesen	2.554.503.93 kor.

1901. évi fölösleg	-----	90.349. — kor.
1902. évi fölösleg	-----	59.782.28 kor.
1903. évi fölösleg	-----	109.831.73 kor.
1904. évi fölösleg	-----	72.438.23 kor.
1905. évi fölösleg	-----	61.730.50 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az
ember életére, különféle módzatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek
és az 1901. évi fizletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva
volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi fizlet felelőleg közgyűlési határozattal tartalékba he-
lyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérít-
ést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-3%-os
díjvisszatérítést en részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosított-
ak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesül-
nek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők
közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban
létszággal szolgál az igazgatóság.

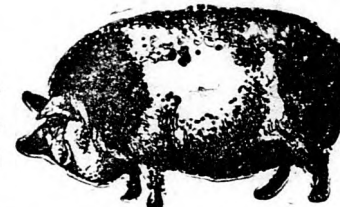
ÚRL REZSŐ

sertésbizományos

= BUDAPEST, =
Bércsics-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott ál-
lapotban és leg na-
gasabb napi árakon
értékesít.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Mútrágyafélét,

azonkívül

Rézgáliczot

(98—99%) elismert kitűnő
minőségben legolcsóbban

szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.